

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 20. november 2012
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: David Neutzsky-Wulff
Sagsnr.: 2012-0030-1041
Dok.: 563624

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 36 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. oktober 2012.

Morten Bødskov

/

Freja Sine Thorsboe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 36 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang Danmark er bundet af internationale forpligtelser i forhold til fastsættelse af den kriminelle lavalder?”

Svar:

1. Danmarks internationale forpligtelser på området er behandlet på side 662 ff. i Betænkning nr. 1508 om indsatsen mod ungdomskriminalitet afgivet af Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet i 2009.

Som det fremgår heraf, er Danmark folkeretligt forpligtet til at have en kriminel lavalder, jf. artikel 40, stk. 3, litra a, i FN's Børnekonvention. Konventionen indeholder ingen regler om den nærmere fastsættelse af den kriminelle lavalder.

FN's Børnekomité anbefaler med henvisning til Børnekonventionens artikel 40, at alle lande som det absolutte minimum må have en kriminel lavalder på 12 år. En lavere kriminel lavalder er ifølge komitéen internationalt uacceptabel. Samtidig opfordrer komitéen indtrængende de kontraherende stater til at fastsætte den kriminelle lavalder på et højere niveau, f.eks. 14 eller 16 år.

Komitéen understreger desuden, at den kriminelle lavalder bør være ufravigelig. Det bør altså ikke være muligt at retsforfølge børn under den kriminelle lavalder, selv om der er tale om f.eks. grov kriminalitet.

Disse anbefalinger og opfordringer er ikke juridisk bindende, men er udtryk for komitéens fortolkning af forpligtelserne i Børnekonventionen.

2. Børnekonventionen suppleres bl.a. af FN's minimumsstandarder vedrørende administration af ungdomsretspleje (Beijing-reglerne) og FN's regler for beskyttelse af unge, der er blevet berøvet deres frihed (Havana-reglerne).

Beijing-reglerne indeholder følgende generelle retningslinjer om fastsættelsen af den kriminelle lavalder:

“4 . Age of criminal responsibility

4.1 In those legal systems recognizing the concept of the age of criminal responsibility for juveniles, the beginning of that age

shall not be fixed at too low an age level, bearing in mind the facts of emotional, mental and intellectual maturity.

Commentary

The minimum age of criminal responsibility differs widely owing to history and culture. The modern approach would be to consider whether a child can live up to the moral and psychological components of criminal responsibility; that is, whether a child, by virtue of her or his individual discernment and understanding, can be held responsible for essentially anti-social behaviour. If the age of criminal responsibility is fixed too low or if there is no lower age limit at all, the notion of responsibility would become meaningless. In general, there is a close relationship between the notion of responsibility for delinquent or criminal behaviour and other social rights and responsibilities (such as marital status, civil majority, etc.).

Efforts should therefore be made to agree on a reasonable lowest age limit that is applicable internationally.”

Havana-reglerne fastslår bl.a., at regler om *frihedsberøvelse* af børn bør fastsættes ved lov:

”11. For the purposes of the Rules, the following definitions should apply:

(a) A juvenile is every person under the age of 18. The age limit below which it should not be permitted to deprive a child of his or her liberty should be determined by law;

(b) The deprivation of liberty means any form of detention or imprisonment or the placement of a person in a public or private custodial setting, from which this person is not permitted to leave at will, by order of any judicial, administrative or other public authority.”

3. Derudover kan Justitsministeriet henvise til artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og artikel 5 i FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder suppleret af FN's torturkonvention, der indeholder et forbud mod tortur eller anden grusom, umenneskelig eller vanærende behandling eller straf. Børnekonventionens artikel 37, litra a, indeholder tillige et forbud mod at gøre børn til genstand for tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Det kan ikke udelukkes, at disse forbud efter omstændighederne vil være til hinder for strafforfølgning af meget unge børn.

Endelig kan der henvises til Den europæiske Socialpagts artikel 17 om mødres og børns ret til social og økonomisk beskyttelse, der ligeledes efter omstændighederne vil kunne have betydning for spørgsmålet om den kriminelle lavalder.